

Broj: 05-33-8195/22
Sarajevo, 17.01.2023. godine

**ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika**

**ZASTUPNICA ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
G-đa Adisa Kokić - Hinović**

**VLADA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 19-01-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/11	-02-	288	122

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Veza: Akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-288/22 od 11.01.2023. godine

Poštovana/i,

Federalno ministarstvo zdravstva zaprimilo je akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-288/22 od 11.01.2023. godine kojim se proslijeđuje zastupničko pitanje zastupnice u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Adise Kokić – Hinović.

U pravitku dostavljamo odgovor Federalnog ministarstva zdravstva.

S poštovanjem,

**Po ovlaštenju Vlade Federacije BiH
POMOĆNIK MINISTRA**

Prim. dr. Marina Bera

Privitak:
- kao u tekstu

ODGOVOR
NA ZASTUPNIČKO PITANJE ADISE KOKIĆ – HINOVIĆ
ZASTUPNICE U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Adisa Kokić - Hinović, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, postavila je slijedeće zastupničko pitanje:

„Da li je sve spremno za primjenu Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom („Službene novine Federacije BiH“, broj 44/22, tj. da li su doneseni neophodni podzakonski akti i da li su se stekli uslovi za primjenu Zakona od 01.01.2023. godine?“

Na postavljeno zastupničko pitanje Federalno ministarstvo zdravstva daje slijedeći

ODGOVOR

Pod sterilitetom se podrazumijeva nemogućnost začeća nakon godine dana normalnih seksualnih odnosa. Utvrđivanje bračnog steriliteta podrazumijeva poduzimanje iscrpne dijagnostike kod oba partnera. U velikom broju slučajeva dovoljne su jednostavne i jeftine metode da bi se utvrdio uzrok, dok kod određenog broja slučajeva nekada je teško ustanoviti uzrok steriliteta. Uzroci su mnogobrojni, a mogu biti prisutni i kod muškarca i kod žene ili kod oba partnera. Nakon dijagnostike i svih jednostavnijih metoda terapije jedan određen broj parova do potomstva može doći jedino postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje. Uspjeh ovih postupaka je 20-35% što ovisi od više faktora. Godine starosti su značajne za uspjeh. Stopa trudnoća kod mlađih od 30 godina je 30% i više, a kod onih sa 40 godina i više je manja od 5%.

Federacija BiH je dobila poseban Zakon o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom („Službene novine Federacije BiH“, broj 59/18) 2018.godine. Ovaj zakon je stavio u fokus homolognu oplodnju korištenjem vlastitih spolnih stanica bračnih, odnosno izvanbračnih partnera. Heterologna oplodnja zakonom nije dozvoljena.

Na temelju Zakona doneseni su svi predviđeni pravilnici. Između ostalog, donesen je Pravilnik o bližim uvjetima u pogledu prostora, medicinsko-tehničke opreme i sistema kvalitete koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove za provedbu postupaka biomedicinski pomognute oplodnje, kao i postupak verifikacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/20). Pravilnik je osigurao sustav ovlaštenih zdravstvenih ustanova za biomedicinski pomognutu oplodnju (BMPO). Trenutno se u tom sustavu nalazi osam zdravstvenih ustanova.

Također, donesen je Pravilnik o opsegu prava na biomedicinski pomognutu oplodnju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja i načinu formiranja cijene pojedinačnih postupaka biomedicinski pomognute oplodnje („Službene novine Federacije BiH“, br. 50/20, 21/22 i 78/22). Tijekom primjene Pravilnika uočeno je da su prisutne nejednakosti u pristupu ovom pravu, budući da su kantoni različite financijske moći. Pacijenti su podnosili inicijative za bolje uređenje načina financiranja prava na BMPO, kako bi se svi parovi u Federaciji BiH izjednačili.

Slijedom toga, inicijative su razmotrene i prihvaćene, te je 2022. godine došlo i do izmjene Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom, na način da se pravo na BMPO financira iz proračuna Federacije BiH. Suglasno izmjeni Zakona,

bilo je potrebno donijeti novi Pravilnik o opsegu prava na biomedicinski pomognutu oplodnju, a koji će sada izvore financiranja vezati za proračun Federacije BiH.

Stručne osnove za novi Pravilnik o opsegu prava na biomedicinski pomognutu oplodnju iz sredstava proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, način formiranja cijene pojedinačnih postupaka biomedicinski pomognute oplodnje, kriteriji i načini ugovaranja, kao i druga pitanja od značaja za provođenje biomedicinski pomognute oplodnje pripremili su Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Fedrealni zavod) i Povjerenstvo za primjenu postupaka biomedicinski potpomognute oplodnje, kao stručno i savjetodavno tijelo pri Federalnom ministarstvu zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 16/19). Naime, suglasno članku 20. stavak (1) točka f) ovo Povjerenstvo sudjeluje u izradi propisa koji se donose temeljem Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom. Shodno utvrđenim stručnim osnovama, koje su dostavljene Federalnom ministarstvu zdravstva 30.12.2022. godine, obrađivač propisa pripremio je tekst novog Pravilnika, usklađenog za izmjenom i dopunama Zakona iz 2022. godine, te pribavio pozitivno mišljenje Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima EU.

Novi Pravilnik o opsegu prava na biomedicinski pomognutu oplodnju iz sredstava proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, način formiranja cijene pojedinačnih postupaka biomedicinski pomognute oplodnje, kriteriji i načini ugovaranja, kao i druga pitanja od značaja za provođenje biomedicinski pomognute oplodnje upućen je na objavu u Službenim novinama Federacijama BiH (dana 13.01.2023.godine).

Osim regulacije tema, koje su vidljive iz naziva Pravilnika, ovim propisom se uređuju i prijezna rješenja, uključujući postupanje sa ranije podnesenim zahtjevima i novim zahtjevima za BMPO. Radi se o važnim pitanjima budući da imamo situaciju u kojoj Proračun Federacije BiH za 2023. godinu nije usvojen, pa time nisu usvojeni ni Financijski plan Federalnog zavoda, kao ni Odluka Vlade Federacije BiH o usvajanju Transfera Vlade Federacije BiH za financiranje BMPO za 2023. godine. Slijedom toga, a nakon niza konzultacija obavljenih kako sa Povjerenstvom, tako i sa Federalnim zavodom, prihvaćeno je rješenje, koje je svoje mjesto našlo u odredbi članka 12. Pravilnika, i to na sljedeći način:

„Članak 12.

(Rješavanje ranije podnesenih zahtjeva i novih zahtjeva)

- (1) Na zahtjeve za BMPO koji su podneseni kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja i za koje je izdata suglasnost do 31.12.2022. godine primjenjuju se ranije važeći propisi uključujući i izvor financiranja usluga.
- (2) Zahtjevi za BMPO podneseni kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja do stupanja na snagu ovog pravilnika, a za koje nije izdata suglasnost prosljeđuju se Federalnom zavodu na rješavanje.
- (3) Od dana stupanja na snagu ovog pravilnika zahtjevi za BMPO podnose se Federalnom zavodu.
- (4) Zahtjevi iz st. (3) i (4) ovog članka se rješavaju nakon rješavanja prethodnog pitanja, odnosno usvajanja Financijskog plana Federalnog zavoda i donošenja Odluke Vlade Federacije BiH o usvajanju Transfera Vlade Federacije BiH za financiranje BMPO za 2023. godinu, kao i zaključenja ugovora suglasno članku 11. ovog pravilnika.“

Imajući u vidu navedeno, Pravilnik je završen, čime je ispunjena zakonska obveza i utvrđen okvir za daljnje postupanje, dok je pitanje financiranja prava na liječenje vezano za pitanje usvajanja Proračuna Federacije BiH za 2023. godinu, odnosno usvajanje Financijskog plana Federalnog zavoda i Odluke Vlade Federacije BiH o usvajanju Transfera Vlade Federacije BiH za financiranje BMPO za 2023. godine, a na što ovo Ministarstvo, kao ni Federalni zavod, nemaju utjecaja.

Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja su obaviješteni o načinu postupanja sa novim zahtjevima za BMPO, a nakon stupanja na snagu Pravilnika, bit će im upućena i nova obavijest. Također, obavijest za pacijente o primjeni novog Pravilnika će biti dostupna na internet stranici Federalnog zavoda i Federalnog ministarstva zdravstva.